

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Atlas minor Gerardi Mercatoris

Mercator, Gerhard

Amsterodami, 1610

America

[urn:nbn:de:bsz:31-118360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118360)

*America no-
mina & inde
deducta.*

Situs.

Soli fertilitas.

QVARTAM hanc Orbis Terrarum partem Veteribus incognitam Christophorus Columbus cum reperisset *Indiam*; alii ob vastitatem *Novum Orbem*, dixere: est enim ingens & nostro Orbi, hoc est Europæ, Africæ, Asiæ, simul conjunctis ferè par: uti vel ex ipso Tabulæ nostræ universalis conspectu liquet. Dicitur & *America* ab Americo Vesputio Florentino qui primus post Columbum Continentis partem ultra Equatorem ab Ortu detexit, in quâ sunt *Parva* & *Brasilia* regiones. Quando autem America primum colicæpta sit, incertum est: certè multis sæculis ignota latuit: nam quod de Romanis quidam suspicatur, facilius dicitur quàm demonstratur, & commentum illud accuratè refutatum est à Gasparo Varrerio. Senecam enthyasmo poetico raptum aliquid de hac in Medea cecinisse nonnulli opinantur: sed furor est opinari vel illi, vel ulli eo seculo has partes fuisse cognitatas. Primus post multa, & adhuc ignota nobis annorum sæcula Christoph. Col. Genu. auspiciis Regis Castellæ rem tantam feliciter invenit, edoctus (ut creditur à nonnullis tam clari facinoris gloriam arrodentibus) ab Hispano quodam Nauta, diu Mari Atlantico jactato: factum id anno **CIO CCCC XCII**. Post eum tentavit idem Americus Vesputius auspiciis Regis Portugalliæ, factiq; præmium retulit, quod totus ille tractus ab ipsius nomine Americæ, ut diximus, appellationem habeat. Porro universus hic Orbis à Septentrione ad Meridiem exportectus est duarum magnarum Peninsularum formâ, quæ tenui Isthmo connectuntur: earum altera dicitur America Septentrionalis, altera Meridionalis. Longitudo ejus extensa est inter Meridianum gr. 190. & Meri. gr. 67. Latitudinis terminus Austrum versus est fretum Magellanicum, id est gr. LII. Septentrionem autem versus, à gr. LXVII sursum plerâque adhuc sunt ignota. Habet igitur ab Ortu Solis Mare Atlanticum, quod vulgò vocant *Del Nort*; à Meridie, Terram Australem Magellanicam, freto interfluente disjunctam. Ab Occasu, Mare Pacificum, *Del Zur*: à Septentrione, incertum Terras an *Maria*. Tota circumnavigatio est circiter xxxii millium milliarium, ut tradunt probatores. Est enim tota circumnavigata, præter eum tractum qui Septentrionem respicit, cujus littora nondum perlustrata sunt. Regio in univèrsum multiplex est ac varia: Frumento initio & vino caruit: ejus loco tulit *Maiz* leguminis genus, sic enim vocant, ut Vinum *Chichia*: lintres *Canous*: regulos *Cucicos* nominant. Ad sementes faciendas terram non arant; sed modicæ altitudinis serobibus effosis, tria quatuorve grana in unam demittunt terrâq; operiunt. Singuli culmi tribus quatuorve paniculis onusti adolecunt, quarum singulæ grana centum & amplius fundunt. Maizii scapus hominis altitudinem exsuperat, ac quibusdam in provinciis bis in anno colligitur. Aliud etiam genus panis habent vulgò *Cazabi* dictum. Id ex Iucca conficitur: radix est napi crassitudine, quæ nullum ex se semen fundit, sed cannas tantum quasdam nodosas & solidas, viridibus foliis, ut cannabis. Eas cannas, ubi maturitas adest, in taleas duos palmos longas exsecant, quas in tumulos quosdam (*Conshos* appellant) digestas, terrâ obruunt: quoties verò id genus panis conficere volunt, earum radicem quantum visum est eruunt, paucas tamè unaquâq; vulsione, quia brevi corrumpuntur. Duo præterea radicum genera sunt, alteras *Batatas*, alteras *Hains* vocant, specie propè similes, nisi quod *Hais* minores & lapidiores sunt.

Plantantur

Plantantur autem, & sextum intra mensem fructum comedunt: ceterum sapore aliquantulum dulci, sed satietatem mox & fastidium inducente; exigui etiam admodum succi sunt, ventosque, ac supervacuos flatus gignunt. Magnam etiam arborum vim habent ex terra: quæ uvæ quasdam agrestes ferant. Earum acini, prunorum silvestrium specie quæ è spinis & arbutis nascuntur, nigro folliculo vestiuntur: sed quia multum illis ligni, parum pulpæ, inest, ex iis Indigenæ vinum non conficiunt. Sunt & arbores Olivarum feraces, sed quæ insuavi odore, tum sapore etiam pejore sunt. Varias fructuum species, easque abundè habent; quales sunt *Horti, Platani, Pineæ, Guavae, Mamei, Guanavane.* Fert præterea ipsa regio Saccharum, Gossypium, Linum, aliæque ut apud nos, multasque alias arbores, atque herbas. Habet quoque Aromata, Margaritas ac Gemmas, & Auri & Argenti incredibili copiâ affluit, aliisque Metallis ac Mineralibus. Sed neque Boves antè habuit, neque Equos neque Mulos, neque Asinos, neque Oves, Capras, Canes. Proinde mirandum non est si Indigenæ ad primum Equi conspectum perculsi fuerint. Mures Gliresque ex Antuerpianâ Nave quæ per Fretum Magellanicum ulterius navigabat, primam illic originem habuere: ex eo in tantum sive Soli, sive Animantium ipsorum fecunditate creverunt, ut sæpe spem Mæsis Autumnique; in herbis & arboribus arroscriunt. Animalia varia alit partim nota nobis, partim ignota. Inter alia prodigiosum reperitur Animal, cujus ventri Natura alterum ventrem marsupii instar affinxit. Quoties demigrat, catulos in eum loculum recondit & gestat. Id animal corpus & rostrum Vulpis: manus ac pedes Cercopitheci: aures Vespertilionis habet. Aliud quoque est animal (quod *Cascenij* indigenis dicitur) nigri porci specie, pilosum, durissimo corio, exiguis oculis, auribus patulis, unguibus fisis, brevi promiscide munitum, ut Elephas: barritu adeo terribili ut homines obsurdefaciat: ceterum carne ad esum suavi. Apertor præterea montanorum, & ferocissimarum Tigrium ingens copia reperitur: Leones etiam, sed timidi, qui viso homine fugiunt, & alia. Sunt & Pavones, Phasiani, Perdices & alia Avium genera varia, sed longè nostris discrepantia. At de his fusiùs in particularibus descriptionibus dicemus. Dividitur universa America, in duas peninsulas maximas, ut supra diximus, quarum altera America Septentrionalis, quæ tota circa Equatorem jacet, dicitur: altera Meridionalis, quia majori ex parte ultra Equatorem protenditur: licet nonnullæ ejus regiones etiam circa Equatorem sint. Septentrionalis in varias regiones dividitur, quæ sunt, *Quivira, Nova Hispania, Nicaragua, Yucatan, Florida, Apalchen, Norumbega, Nova Francia, Terra Laboratoris, & Eskotilandia.* Meridionalis partes sunt multæ: sed præcipuæ & hæcenus quidem superatæ Barbarisque creptæ hæc sunt: *Castella aurea, Plopana, Peruvia, Chile & Brasilia.* Gloriat in primis duabus urbibus *Cusco & Mexico.* *Cusco* Americæ Meridionalis Metropolis & primaria civitas, eâ amplitudine, fortitudine ac magnificentia, ut cum pulcherrimis etiam Galliæ vel Hispaniæ urbibus, invictâ arcis munitione, & Hominum potissimum nobilium frequentia, ædificiorum serie ac dispositione, & situs amœnitate merito contendere queat. Nulla in eam multitudo plebeia admittitur, sed nobilium, procerum, maximorumque Principum sedes est, qui partim intra urbis mœnia, partim in villulis suburbanis, ruri magno numero degunt. Inter quæ quidem præcipua sunt palatia Procerum quatuor, qui hujus Reipublicæ clavum moderantur, quæ superbissimè, sumptu propè immenso, marmoris

moreis quadratisque lapidibus structa, atque depicta videntur. Plateæ cum omnes sint rectæ, crucis formam plerisque in locis efficiunt, nulla autem est, per quam non amœnus delabatur rivulus canali ductus, utrimque lapidibus vestito. Forma civitatis quadrangularis, in latere collis, exiliter atque venustè deprimitur. In clivoso & difficili montis ascensu, admirandæ pulchritudinis arx spectabilem, atque amœnam hanc urbem reddit: cujus sive pulchritudinem, sive ingentem ædificii molem consideres: perpaucæ similes in universâ Europâ illis sūt visæ, qui terras quamplurimas perlustrarunt. *Mexico* sive *Temistitan* in Hispaniâ novâ Mexicanâ Provinciâ opulenta & celeberrima civitas, de quâ infra in descriptione Novæ Hispaniæ acturi sumus. Ad alia pergimus. Multis inclytis omnibus hæc Orbis pars irrigua, quorû plerique auriferi, lacubus ac fõtibz copiosa. In Lacubus ac Fluvii piscium magna copia: unum eorum genus qui ab Hispaniolæ indigenis vulgò *Manati* appellantur. Hic piscis tutræ propè formam referens, xxv. pedes longus, xii crassus est: capite & caudâ bovem referens: exiguis oculis, pelle durâ & pilosâ, coloris veneti, pedes duos Elephantinis similes habet. Fœminæ ejus generis, ut vacæ catalos pariunt, eosque gemino ubere alunt. Montes hic etiam passim plurimi, inter quos est, ut testatur Benso, Mons flammivomus, qui per ingentem craterem tantos sæpe flammarum globos eructat, ut noctu latissimè ultra centum millia passuum incendia reluceant. Nonnulli opinati sunt intus liquefactum aurum esse, perpetuam ignibus materiam. Itaque Dominicanus quidam monachus, quû ejus rei periculum facere vellet, ahenum & catenam ferreâ fabricari curat: moxque in montis cacumen cum aliis quatuor Hispanis ascendens, catenam cum aheno in caminû demittit: ibi ignis fervore ahenum cum parte catenæ liquefactum est. Idque cû iterum multò crassiore catena expertus esset, res denuò priori incepto similem exitum habuit. Ad alia transeo. Superba hic urbium & viarum structura, ædificiorum splendor. Hortus fertur fuisse regius in quo herbæ arboresque cum suis truncis, ramis, fructibus ex solido auro, eâ mole stabant, quâ vivæ in pomariis. Fertur & conclave regium, in quo omne animantium genus ex gemmis erat, opere partim musivo & segmentato, partim cælato, partim etiam ex plumis variè conferto. Memorabile est & in primis quod de duabus viis referunt, quarum altera per montium ardua, altera per planiciem camposque strata est, à *Quito* urbe Peruana, ad civitatem *Cusco*, spatio quingentorum milliarium: cujus operis decus augent, stupendæ lapidum & saxorum moles, non Equis aut Bubus, (nam illis caruerunt) sed humanis manibus adgestæ. Via campeltris utrimque munita est muris, patetque in latitudinem pedes quinque & xx: intra quos rivuli fluunt, confiti ad marginem arbusculis, quos ipsi *Mollis* vocant. Altera vero è saxis & rupibz excisa per medios montes discurrit, pari latitudine: salebrosis insuper depressisque vallium locis, prout regionis natura postulabat, adgestis munitisque. Has vias *Gninaacava* Rex (qui avorum nostrorû memoriâ vixit) perpurgari, parietes ruinosos restaurari atque exornari fecit: opus ipsum aliàs multò est vetustius, neq; unius hominis ætatis. Fuerunt etiam per itinera disposita diverforia ampla, splendida, amœna, (ipsi *Tambos* nominant) quibus regius comitatus recipiebatur. Hæc de quatuor Orbis partibus generatim pro Methodi ratione sufficiant: postulat eadem Methodus, ut speciatim & per Partes Europam quæ primo loco posita est, deinceps perambulemus.

Lacus & Fluvina.

Montes.

Opera publica.